

INFORMACIJE

INFORMOJ

Leto / jaro 28, št. / n-ro 3

september / septembro 2023

Uvodnik

Frontartikolo

Per la ronda tablo dum la celebrado de la Internacia tago de Esperanto, la 26-an de julio ĉijare, slovenaj esperantistoj prilaboris la starpunktojn pri la instruado de lingvoj en elementaj lernejoj. La konsentitajn proponojn oni volas diskonigi al la slovena kaj eŭropa publiko kaj politikistaroj. Ege gravas, ke ni plilaŭtigas nian voĉon kaj publikigas niajn starpunktojn. Se ne, ni estos kunkulpaj kun politikistoj, farantaj neripareblajn erarojn en la kampo de lingva justeco, kulturo kaj internaciaj rilatoj.

Mednarodni dan Esperanta, ki smo ga v Ljubljani proslavili z dnevom odprtih vrat, nam je pomagal oblikovati stališča glede pouka tujih jezikov v osnovnih šolah. Zadevni predlogi so objavljeni na naslednjih straneh v slovenščini in esperantu. Z njimi želimo seznaniti domačo javnost okviro razprav o *Nacionalnem programu vzgoje in izobraževanja 2023-2033* (NP VIZ 23-33), pa tudi mednarodno, zlasti evropsko javnost, saj je tematika tesno povezana z družbenim razvojem EU in posameznih držav. Če se ne oglasimo, smo sokrivi za zablode politikov doma in v širši skupnosti držav. **O.K.**

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

ZDRUŽENJE ZA ESPERANTO SLOVENIJE • SLOVENIA ESPERANTO-LIGO

La 26-a de julio en nia klubejo

Per *Malferma tago* la Slovenia Esperanto-Ligo la 26-an de julio 2023 celebris la Internacian Tagon de Esperanto, la Tagon de la Unua Libro. La centra evento estis la ronda tablo pri la instruado de lingvoj en elementaj lernejoj. La konkludoj de la ronda tablo sekvas sube en la slovena kaj en Esperanto.

Dan odprtih vrat ZES in EDL smo pripravili ob Svetovnemu dnevnu esperanta, dnevnu izida *Prve knjige*. Prireditev je uradno trajala od 10. do 16. ure 26. julija. Osrednji dogodek je bila »okrogla miza« o

pouku jezikov v osnovni šoli. Pripravili smo še kотиček (pol dvorane) za otroke, prodajno razstavo knjig, ogled prostorov ZES in EDL, klepetalnico na balkonu, bife in še kaj.

Oglaševanje dogodka je bilo nadpovprečno intenzivno: napoved v našem biltenu, preko 150 elektronskih pošt članom, prijateljem in medijem, najava v urniku dogodkov v mestnih četrtih Ljubljane, najava v mestnem tiskanem glasilu Ljubljana (naklada 130 tisoč), plakati v naši vitrini, v vitrini četrtne skupnosti Center, v WTC in pri vhodu v naše prostore na Grablovičevi itd. Najavo dogodka je opazno objavilo 22. julija tudi *Delo* v tiskani izdaji.

In kakšen je bil odziv? Na dan odprtih vrat je prišlo 12 esperantistov, od tega 1 Anglež in 1 Hrvat, od neesperantistov pa 1 Anglež, ki živi v Ljubljani, ter 3 snemalne ekipe slovenskih medijev. Kje pa so bili vsi Ljubljčanji, otroci v počitniškem času, pa drugi esperantisti iz vse Slovenije? Vreme ni bilo ovira, bilo je prijazno in zmerno toplo. Nujno bo treba najti času primeren motiv, ki bo pritegnil nove prijatelje, učence, člane in aktiviste v naše gibanje.

Okroglo mizo smo izvedli po načrtu vključno s vložkoma kulturne narave. Za uvod sta Robert Ivačić na orglice in Rikardo Smith na kitaro zaigrala venček himen treh naših domovin: Esperantuja, Evropske unije in Slovenije. Malo kasneje je Robert zaigral še venček narodnih.

Roberto Ivačić kaj Rikardo Smith ludis ĉenon de himnoj
(Foto A. Ž. S)

Za mizo smo sedli Janez Zadavec, Tomaž Longyka in Osto Kristan. Uvodni referat je podal Janez. Orisal je pomen esperanta za mednarodno komuniciranje

in za pravične ter enakopravne odnose med narodi. Tomaž je predstavil dosedanje napore za uvedbo pouka esperanta v izobraževalni sistem. Ostoja je postavil nekaj vprašanj in odgovorov ter izpostavil dileme, ki naj jih reši javna razprava o sistemu pouka jezikov v osnovni šoli.

Po živahni diskusiji so se prisotni poenotili o stališčih, ki naj jih ZES zastopa v razpravah v zvezi s spremembami Zakona o osnovni šoli in NP VIZ 23-33 ter jih tudi predstavi javnosti. Pooblastili so Janeza Zadravca in Ostoja Kristana, da oblikujeta zaključke te okrogle mize. To besedilo je v obeh jezikih prikazano v spodnjem članku.

La diskuto kondukis al fruktodonaj konkludoj (A. Ž. S.)

Dan odprtih vrat je v marsikaterem pogledu uspel, vsekakor pa je bila udeležba nizka. Podobno kot pri vabilih na tečaje ter druge naše dejavnosti, uspemo priključiti le osebe, ki so že »okužene« z esperantom, ostala publika pa ostaja gluha, nezainteresirana.
O.K.

Jezikovna politika, jezikovna demokracija in esperanto

(uvodni referat Janeza Zadravca ob Dnevu esperanta 26. julija v Ljubljani)

Danes nam je že vsem jasno, da smo tako doma kot v svetu prišli v obdobje velikih sprememb. Gre tako za spremembe v ravnanju z naravnim okoljem kot za spremembe v družbi. Vsak dan je vse več ljudi, ki se morajo seliti zaradi vojn, zaradi revščine, zaradi podnebnih sprememb ali zaradi političnih režimov. In tako se vse več ljudi – sedaj že preko dvesto milijonov letno – seli in neposredno srečuje z ljudmi drugačnih kultur in jezikov ter s problemom nezmožnosti sporazumevanja oziroma vključevanja v novo okolje.

La enkoduka parolado de Janez Zadavec (Foto A. Ž. S.)

Lahko rečemo, da je človeštvo v zadnjih stoletjih izjemno napredovalo na področju tehnike in tehnologije – žal tudi na rob samouničenja. Istočasno pa ni niti približno enakega napredka na področju družbenih ureditev, demokracije in neposrednega sodelovanja ter povezovanja. Pri tem ima poseben pomen Splošna deklaracija o človekovih pravicah v delu, kjer govori o človekovi pravici do maternega jezika in do komunikacije (sporazumevanja). Pravica do maternega jezika je dokaj uresničena ali v uresničevanju, pravica do komuniciranja pa zaradi množice jezikov nerešena in dobesedno namerno (?) zamoščana. To seveda izkoriščajo veliki narodi za imperialne in kolonialne cilje, mnogi politiki pa zlorablajo za hujskaštvo in manipulacijo ljudi. Tu se nahaja tudi jedro problema jezikovne politike in jezikovne demokracije.

Gibanje za esperanto je že preko sto trideset let sestavni del mirovnih gibanj. Avtor esperanta je jezik esperanto ustvaril kot rešitev nenehnih nesporazumov, sporov in hujskaštva politikov v večnarodnosti in večjezični skupnosti. Esperanto je torej nastal zaradi potreb takratne družbe in ta potreba je danes še večja kot takrat. Esperanto se sicer pojavlja kot gibanje za mir, kot ideja o bratstvu vseh ljudi in seveda kot jezik. Že dolgo pa velja tudi spoznanje, da je esperanto motor jezikovne demokracije, saj vedno znova opozarja na obstoječo neenakopravnost, nepravilnost, kolonializem in diskriminacijo v mednarodnem sporazumevanju.

Pri našem predlogu drugačne rešitve moramo upoštevati predvsem dva temeljna dokumenta. Prvi je že omenjena Splošna deklaracija o človekovih pravicah, drugi dokument pa je Deklaracija o vprašanju jezika v odnosih med narodi in narodnostmi (*). Vsebina prvega dokumenta je že omenjena zgoraj, drugi dokument pa je bil na predlog slovenskega združenja za esperanto sprejet na predsedstvu

takratne Jugoslovanske zveze za esperanto leta 1972 v Ljubljani. V osnovi vsebuje predlog, da se vsakdo odpove vsiljevanju svojega jezika v mednarodnem sporazumevanju in da kot znak spoštovanja ter enakopravnosti sogovornika kot drugi jezik za sporazumevanje uporabi mednarodni jezik esperanto.

Kot smo uvodoma dejali, so oziroma smo esperantisti sestavni del družbe, zato smo se dolžni odzivati na dogajanje ter vedno znova predlagati rešitev v korist ljudi ter demokracije. Danes na tem srečanju predlagamo Ministrstvu za šolstvo, ob nastajanju Nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja 2023-33, spremembo na področju pouka jezikov. Predlagamo zaščito našega materne jezika slovenščine, uvedbo esperanta kot uvodnega (mednarodnega) tujega jezika, ter šele nato pouk kateregakoli tujega (nacionalnega) jezika.

Pričakujemo odziv ministrstva, še bolj pa odziv širše družbe. Ta odziv bo tudi dober pokazatelj zavedanja o potrebnosti korenitih sprememb v medčloveških in mednarodnih odnosih na področju človekovih pravic do enakopravnega sporazumevanja ter sodelovanja.

(* Splošna deklaracija o človekovih pravicah in Deklaracija o vprašanju jezika sta skupaj z obrazložitvijo dostopni v seriji Dokumenti Združenja za esperanto Slovenije na spletnem naslovu www.esperanto.si.

Zaključki okrogle mize o pouku jezikov v osnovni šoli

Udeleženci okrogle mize smo sprejeli predlog glede pouka jezikov v osnovni šoli, ki naj bi se vključil v Nacionalni program vzgoje in izobraževanja za obdobje 2023-2033:

Predlagamo, da se otroci v šoli prvi dve leti učijo samo slovenščino (materni jezik), nato eno leto esperanto (mednarodni jezik) kot uvodni tuj jezik in šele nato v četrtem razredu in kasneje izbirne tuje jezike (nacionalni jeziki).

S takšnim sistemom:

- bomo zaščitili slovenščino pred kulturno-jezikovno nadvlado kateregakoli tujega nacionalnega jezika, istočasno pa mladim omogočili zavesten sprejem materinščine za oblikovanje neodvisne ter celovite osebnosti;
- bomo zagotovili močan vzgojni dejavnik za strpnost, spoštovanje različnosti ter za

komunikacijsko enakopravnost (to zagotavlja samo esperanto);

- bo esperanto kot uvodni tuj jezik bistveno izboljšal učenje kateregakoli naslednjega tujega nacionalnega jezika in poznejšo racionalno odločitev za učenje tujega nacionalnega jezika v skladu s potrebami, interesi ali nadarjenostjo.

Esperanto kot uvodni tuj jezik je podprl Odbor za kulturo in izobraževanje (CULT) Evropskega parlamenta na osnovi poročila *Komisije za raziskavo večjezičnosti in lastne komunikacijske politike*. Zaradi propedevtičnih lastnosti esperanta je priporočil uporabo učnega načrta *Pospeševalnik večjezičnosti* (MLA).

V primeru mednarodnega dogovora bo esperanto kot drugi jezik omogočil bolj humano reševanje problemov integracije priseljencev, beguncev, migrantov itd. v smislu človekovih pravic do enakopravnega sporazumevanja, državljani EU pa bodo dobili možnost enakopravnega sporazumevanja in hitrejšega povezovanja.

Plurlingvismo kaj Esperanto

Dum la *Malferma tago* de Slovenia Esperanto-Ligo, Ljubljano, la 26-an de julio 2023 oni akceptis la subajn konkludojn. Slovenia Esperanto-Ligo (SIEL) urĝas inkludi kiel bazan kaj devigan programon por instruado kaj lernado de fremdaj lingvoj la instruoplanon MLA (akcelilo por multlingveco, angle multilingual accelerator).

La konkludoj de la ronda tablo pri la instruado de lingvoj en elementa lernejo

La partoprenantoj de la ronda tablo akceptis la proponon rilate instruadon de lingvoj en elementa lernejo, kiu estu inkludita en la Nacian programon de edukado kaj instruado por la periodo 2023-2033):

Ni proponas, ke infanoj dum la unuaj du jaroj lernas nur la slovenan lingvon (la gepatran lingvon), poste unu jaron Esperanton (la internacian lingvon) kiel la enkondukan fremdan lingvon kaj nur poste en la kvara jaro kaj pli poste elektitajn fremdajn lingvojn (naciajn lingvojn).

Per tia sistemo:

- oni protektos la slovenan lingvon kontraŭ la kultura-lingva superrego de iu ajn fremda nacia lingvo kaj samtempe ebligos al gejunuloj konscian akcepton de la gepatra lingvo por formi sendepandan kaj kompletan personecon;
- oni certigos fortan edukan faktoron por la toleremo, respekto de diverseco kaj egalrajteco en komunikado (tion certigas nur Esperanto);
- Esperanto kiel la enkonduka fremda lingvo esence plibonigos lernadon de iu ajn sekvonta nacia lingvo kaj postan racian decidon pri lernado de fremda nacia lingvo konforme al bezonoj, interesoj aŭ talento.

Esperanton kiel la enkondukan fremdan lingvon apogis Komitato pri Kulturo kaj Edukado (CULT) de la Eŭropa Parlamento surbaze de la raporto de *Komisiono por Esploro de Plurlingveco kaj Komunika Politiko*. Pro la propedeŭtikaj ecoj de Esperanto la komitato rekomendis uzi la instruplanon Akcelilo por multlingveco (MLA).

Okaze de internacia interkonsento Esperanto kiel la dua lingvo ebligos la humanan solvodon de integriĝ-problemoj de enmigrintoj, rifuĝintoj, migrantoj ktp. en la senco de homaj rajtoj je egalrajta komunikado kaj civitanoj de EU ricevos eblon de egalrajta komunikado kaj pli rapidaj interligoj.

Esperanto en LUPA 2023

Nia duonstando antaŭ la komenco: ni varbis ankaŭ por nia nova esperanto studrondo (Foto A. Ž. S.)

La 14-an de septembro de la 10-a ĝis la 18-a en Ljubljano okazis la 21-a tutslovena festivalo de neregistaraj organizoj (NRO), nomata LUPA 2023. La scenejo estis rava: la centro de la urbo kun la placo Prešeren, la triobla ponto de Plečnik, la burgo kaj kaj la urbodomo banis sin en brila suno. Preter la 66 standoj kaj du podioj promenis miloj da turistoj kaj ljubljanoj.

Kune kun pli ol 100 aliaj NRO-j ankaŭ SIEL prezentis sian agadon. Nia duona stando plenis da libroj kaj propagandaj materialoj. Nia flago altiris atenton de multaj fremdlandanoj. Ni disdonis la bazajn informojn kaj materialojn pri la lingvo kaj movado.

Vizitis nin ankaŭ kelkaj esperantistoj kaj amikoj de esperanto (Foto M. K.)

Je la 15-a kaj duono tondroŝtormo kun pluvego interrompis la promenadon inter la standoj. Ni savis la librojn kaj materialojn, la festivalo kontinuus sur la tegmentita podio. **O.K.**

Eŭropa tago de lingvoj

La Eŭropan tagon de lingvoj, la 26-an de septembro, la slovenaj esperantistoj celebris per pluraj eventoj en diversaj niveloj – de infanĝardeno ĝis la tritaga *Festivalo por la tria vivperiodo* en Ljubljano.

Ludleciono en infanĝardeno (Foto D. R. Ĵ.)

En *Infanĝardeno Viŝki gaj* en Ljubljano nia samideanino Dragica Ropret Žumer (elparolu Ĵumer) gvidis po du esperantaj ludlecionojn *Ni ekkonu esperanton* por 3-5 jaraĝaj kaj *Per Esperanto en la landon de fabeloj* por 5-6 jaraĝaj infanoj. La infanoj vikle kunludis kaj lernis per la paperteatro kaj gantopupoj. La plej aĝaj infanoj ricevis faldfoliojn kun informoj pri Esperanto kaj vortareton kun vortoj, kiujn ili ekkonis dum la ludlecionoj.

En la elementa lernejo Trnovo en Ljubljano oni kantis en Esperanto – la instruistoj kaj gelernantoj ne forgesis la pasintjarajn lecionojn de Nika Rožej.

En Cankarjev dom, la kultura kaj kongresa centro de Ljubljano, de la 27-a ĝis la 29-a de septembro okazis *Festivalo por la tria vivperiodo*, la tradicia fiaro kaj prezentado de aktivecoj kaj ebloj por la maljuna generacio. Enkadre de la festivalo, Ostoj Kristan nome de SIEL prelegis pri Esperanto. La unuhora prelego nomiĝis *Esperanto ligas homojn kaj landojn*. La ĉeestantoj interesiĝis ankaŭ pri la ekspoziciita esperanta literaturo. **O.K.**

Asembleo de EEU

La 30-an de septembro okazis en Bouillon en Belgujo la hibrida ĝenerala asembleo de Eŭropa Esperanto-Unio. La kunvenon partoprenis dek kvar personoj ĉeeste kaj naŭ personoj per Zoom-konferenco. Oni ne diskonigis, kiom da partoprenantoj rajtas voĉdoni.

La kasistino Flory Witdoeckt raportis pri la financoj kaj kontotenado. Pro la malprofito en la lastaj jaroj la financa pozicio ne estas bona. Oni urĝe bezonas apogon de la landaj asocioj kaj eŭropaj instancoj.

La prezidanto Sean O'Riain raportis pri la agado de EEU en la jaro 2022. Dum la diskuto oni ĉefe pritraktis la instruplanon MLA. La reprezentanto de SIEL interalie diskonigis la konkludojn de la ronda tablo pri la instruado de lingvoj en elementa lernejo en Ljubljano la 26-an de julio 2023.

Bedaŭrinde la asembleo ne estis tre efika. Pro teknikaj kialoj la bildo kaj la sono ne estis kvalitaj, la reprezentantoj ne ricevis skribitajn raportojn, oni ne diskonigis la konkludojn kaj oni ne plenumis iun ajn voĉdonadon. Ni devos fari tion pli poste kaj skribe. **O.K.**

Ordigado de la arĥivo de SIEL

La monto da skatoloj, plenaj de neordigitaj materialoj, paŝo post paŝo ŝrumpas. Ni aĉetis

malgrandajn arĥivajn skatolojn kaj preparis katalogon de la arĥivo, kie oni povos trovi la skatolon aŭ aktujon kun materialoj laŭ temo kaj periodo.

Gora ŝkatel z arĥivom ZES se počasi krĉi. Predvsem so zginile poŝkodovane ŝkatle in mape, ki so sicer delno zavarovale vsebino pred vlago, insekti, miŝmi itd. Del gradiva je bil že vložen v mape po neki logiki, del pa je ostal ĉisto neurejen in je treba vsak dokument posebej razvrstiti in primerjati z že zbranimi dokumenti. Posebej se izloĉi literaturo, ki sodi v knjižnico in knjižne zaloge, ter duplikate in drugo gradivo, ki gre v koŝ za odpadni papir.

Ves postopek urejanja bo opravljjen v več korakih. Najprej bo gradivo razporejeno po tematikah, nato pa v okviru tematike po ĉasu. Iz velikih ŝkatel se bo gradivo preselilo v fascikle in majhne arĥivske ŝkatle. V fasciklih, ki bodo v omari v klubski pisarni, bo novejše gradivo, ki ga ŝe uporabljamo, v arĥivskih ŝkatlah pa bo gradivo, ki ga bomo hranili v skladiŝĉu in bo ĉakalo na prouĉevanje in strokovno obdelavo. Za boljšo preglednost arĥivskega gradiva je izdelan katalog arĥiva, ki vsebuje seznam tematik in oznake fasciklov oziroma arĥivskih ŝkatel ter kratek opis vsebine vsake enote. Tako bo na primer na enem mestu zbrano gradivo o dejavnosti ED Celje. Ko bo katalog arĥivskega gradiva dokonĉan, bo na razpolago tudi vsem morebitnim uporabnikom. **O.K.**

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

ESPERANTSKO DRUŝTVO LJUBLJANA
ESPERANTO-SOCIETO LJUBLJANA

Ŝtudijski kroĝek *Teĉemo drugi krog*

ES Ljubljana invitas al la studrondo *Ni kuras la duan rondon*, jaŭde de la 18-a horo ĝis la 19:30-a en la klubejo. Paroligaj kunvenoj kun lernado, studado, babilado, kun teo kaj kafo, kunlaboras estraranoj de ESL kaj SIEL. Krom la baza lernolibro nedevigaj temoj, ekkono de retaj lerniloj kaj laboriloj, memlernado.

Kaj je mednarodni jeziko esperanto? Kako se ga nauĉiti v druĝbi ali pa doma s knjiĝo, telefonom ali

računalnikom? Brezplačen krožek z malo učenja in veliko družabnosti pripravlja Esperantsko društvo Ljubljana. Začnemo 5. oktobra 2023 ob 18. uri, nato vsak četrtek do konca šolskega leta po dve šolski uri z odmorom za kavico ali čaj. Predhodne prijave na naslov info.ljubljana@esperanto.si ali pa kar pridite na Grablovičevo 28 (prostori bivše [KS Stari Vodmat](#)). Prostih parkirnih prostorov ni veliko, peš nekaj minut od postaj mestnega avtobusa *Bolnica* na Zaloški cesti ali *Friškovec* na Masarykovi cesti ali *Viadukt* na Šmartinski cesti ali *Poliklinika* na Njegoševi cesti.

To je besedilo vabila, s katerim EDL obvešča in vabi na nadaljevanje študijskega krožka esperanta. Cilji krožka so učenje osnov jezika, poglobljanje obstoječega znanja, usposabljanje za samostojno učenje s papirnimi pripomočki in preko spleta. Naziv študijski krožek pomeni, da se od udeležencev pričakuje aktivno sodelovanje, pripravo na sestanke, iniciativo itd. Čeprav bomo kot osnovni učbenik uporabljali *Esperanto po direktni metodi*, ZES, Ljubljana, 2020 in razpoložljiva gradiva s spletišča edukado.net, pa bomo skušali uporabljati tudi druge spletne strani, kot so lernu, esperanto12, duolingo, termania, PIV itd. Formalno vodi krožek Ostoj Kristan, sodelovali pa bodo še Janez Jug, Nika Rožej in Marjana Komprej. V krožek so vabljeni vsi, tudi izkušeni esperantisti, saj je možnost vaditi govor in prispevati svoje znanje, pa tudi se kaj novega naučiti. **O.K.**

Iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

Vabilo na izletv Bukovje pri Dravogradu

EDM in Esperantska sekcija KD Slovenj Gradec vabita na izlet in ogled dvorca Bukovje pri Dravogradu in sicer v sredo 18. oktobra ob 9:45 v Bukovju. Po vodenem ogledu dvorca bomo šli na malico v [gostilno Begant](#), Otiški vrh.

Zbirno mesto za Mariborčane bo ob 8:30 na parkirišču pri Domu pod Gorco (Pekrska 60).

Prosimo zainteresirane, da potrdijo svojo udeležbo do sobote 14. oktobra zaradi organiziranja prevoza (peljali se bomo z osebnimi avtomobili) in malice:

za »Mariborčane« najbolje na [✉](mailto:mario.ve3h@gmail.com) mario.ve3h@gmail.com (☎ 031 360 110),
za »Slovenjgradčane« na [✉](mailto:davorin.jurac@gmail.com) davorin.jurac@gmail.com (☎ 031 483 430).

La celo de la ekskurso: Kastelo Bukovje

Iz dejavnosti KD SG

El la agado de KS SG

Sestanki v Andeškem hramu

Esperantska sekcija KD Slovenj Gradec se bo tudi letos sestajala v medgeneracijskem centru Andeški hram v Slovenj Gradcu in sicer ob torkih ob 13. uri. Mentor Davorin Jurač pričakuje poleg dosedanjih rednih udeležencev še kakšne nove sogovornike in učence.

Iz zgodovine gibanja

El la movada historio

Rezolucio ILEI 1984

V knjižnici ZES se nahaja knjižica *Esperanto v Celju 1924-1984*. Tokrat sem iz njene bogate vsebine vzel delček, ki ni povezan s celjskim esperantskim gibanjem, ampak je aktualen danes, namreč resolucijo, ki so jo sprejeli udeleženci konference Mednarodne zveze učiteljev esperanta ILEI v Škofji Loki od 14. do 21. avgusta 1984. Besedilo v knjižici je v slovenščini in v esperantu.

La Internacia ligo de esperantistaj instruistoj (ILEI) okazigis sian 18-an konferencon de la 14-a ĝis la 21-a de aŭgusto 1984 en Ŝkofja Loka en Slovenujo (Jugoslavujo). Ĝia ĝenerala temo estis *Esperanto en la sistemo de fremdlingva instruado*.

La konferenco substrekis kaj emfazis la neceson de fremdlingva instruado en lernejoj por kontentigi la sociajn bezonojn kaj senperajn internaciajn kontaktojn.

Ĝi ankaŭ konstatis, ke la nuna sistemo de fremdlingva instruado ne sufiĉas por plene kontentigi la interhomajn rilatojn. Sed tiu ĉi sistemo kompletiĝus post la oficiala akcepto de la internacia lingvo esperanto, kies propedeŭtika valoro estas ĝenerale, science rekonita.

La konferenco pro tio rekomendas kaj sugestas konsideri kaj pridiskuti jenan proponon pri modifo de la sistemo de fremdlingva instruado:

1. Enkonduki esperanton kiel bazan lingvon ekde la 3-a lerneja jaro ĝis inkluzive la 4-a lerneja jaro po du horoj semajne.
2. Eklernado de fremdaj lingvoj komence de la 5-a lerneja jaro.
3. La fremdlingvaj studadoj estu akompanataj de esperanto kiel kompletiga lingvo.
4. Esperanto restu tiam la unusola lingvo, kiam aliaj fremdaj lingvoj por gelernantoj ne estas bezonataj.
5. Ankaŭ instruistoj akiru la instrukapablon pri esperanto en universitatoj aŭ altlernejoj.

La konferenco estas konvinkita, ke per tiu sistemo kompletiĝas la komunika reto kaj tiel faciliĝas la vojo al paca kunvivado inter la popoloj.

La partoprenantoj de la 18-a ILEI konferenco

Antaŭ 70 jaroj

En oktobro 1953 aperis la unua numero de la *Informa bulteno de Slovenia Esperanto-Ligo Ljubljana*. La bulteno havas koloran titolon, nur esperantan tajpitan tekston, amplekson de ses A4-formataj paĝoj. La eldonkvanton ni ne konas, oni uzis verŝajne ciklostilan multobligon je bezono.

La artikoletoj ne estas subskribitaj, la redaktoro estis Otmar Avsec kaj la administranto Jože Kramar. La adreso de la eldonejo estis SIEL, Mikloŝiĉ-Strato 7/I, Ljubljana.

El la enhavo: Inaŭguraj vortoj, Informa fako, Instituto de Esperanto en Ljubljana, Kultura kunlaboro kun eksterlando, varbado de la Eldona sekcio kaj aliaj anoncoj. **O.K.**

Antaŭ 90 jaroj

Ekde la jaro 1921 en Ljubljano vige funkciis Esperanto-klubo Ljubljana. Kvankam ĝi estis nepolitika organizo, la burĝaj kaj socialistaj geanoj ofte interbatalis. Kelkaj gemembroj estis pro tio eĉ eksigitaj. La eksigitaj »dekstruloj«¹ fondis en la jaro 1933 *Esperantistan rondon Ljubljana*. La Rondo ŝanĝis la nomon en *Laborista Esperanto-societo* kaj finfine en *ES Verda stelo*. La kvereloj inter dekstruloj kaj maldekstruloj kaj politika dualismo en la movado ne ĉesis. La societo funkciis ĝis la nacista kaj faŝista okupacio de Jugoslavujo en 1941.

Pri urejanju arahiva ZES in EDL se vidi velika ŝkrbina za čas druge svetovne vojne in drugih kriznih obdobij. Na splošno je malo arhivskih dokumentov izpred vojne, bolje pa je zastopano knjižniĉno gradivo. Vendar se naključno najdejo nekateri izvirniki, ki so bili v delovnih spisih posameznih funkcionarjev.

Tako sem našel pravila *Esperantskega krožka Ljubljana*, ki so jih 22. maja 1933 podpisali ustanovitelji Damjan Vahen, Anton Logar, Jernej Jelenič, Martin Kaplan in Bojan Saunig. Odobritev za ustanovitev društva je podpisal 20. septembra ban Dravske banovine Drago Maruŝiĉ. Taksa za odobritev pravil je znaŝala 2 dinarja.

Tudi vsebina pravil je zanimiva. V ĉlenu, ki govori o namenu društva, je izrecno poudarjeno, da društvo nima nikakih političnih namenov. Pri glasovanju v raznih organih društva, predsednik ne glasuje, le v primeru enakega ŝtevilu glasov za in proti s svojim glasom odloĉi.

Ker so se radi kregali, so imeli tudi poseben postopek za doloĉitev ĉlanov razsodiŝĉa. Vsaka stran v sporu je doloĉila po dva razsodnika, ti pa so izvolili neodvisnega petega kot predsednika. Ĉe se niso mogli zediniti, je med kandidati za predsednika odloĉil ŝreb.

V primeru razpustitve društva, preide imetje v korist Jugoslovanske esperantske lige, za razpustitev pa je bila doloĉena kvalificirana veĉina $\frac{2}{3}$ glasov ob vsaj $\frac{3}{4}$ -ski navzoĉnosti ĉlanov.

O vzrokih in okoliŝĉinah ustanovitve in delovanja drugega ljubljanskega esperantskega društva

podrobno piŝe Joŝe Kozlevĉar v knjiŝici *Al la venko*, ES Ljubljana, 1956, v poglavju *Dualismo en Ljubljana* na straneĥ 19 in 20 ter v poglavju *Esperanta Klubo dekrete disigita* na straneĥ 22 in 23. Dragoceno knjiŝico, ki opisuje prvih 35 let zgodovine EDL, laĥko ĉlani brezplaĉno dobijo v druŝtvenih sporciorih ZES in EDL. **O.K.**

Komentiramo

Ni komentas

Lingvopolitiko, lingva demokratio kaj Esperanto

La artikolo de Janez Zadavec en la gazeto Delo, la 18-an de septembro 2023, p. 7. Esperantigis Ostoj Kristan.

La Esperanto-movado estas integra parto de pacmovadoj dum pli ol cent tridek jaroj. Hodiaŭ estas jam klare al ni ĉiuj, ke ni eniris periodon de grandaj ŝanĝoj kaj hejme kaj en la mondo. Ĝi koncernas ŝanĝojn en la traktado de la natura medio same kiel ŝanĝojn en la socio. Ĉiutage estas pli da homoj, kiuj devas migri pro militoj, malriĉo, klimata ŝanĝo aŭ pro politikaj reĝimoj. Kaj tiel pli kaj pli da homoj – nun pli ol ducent milionoj jare – migras kaj rekte renkontas homojn de malsamaj kulturoj kaj lingvoj kaj la problemon de nekapablo komuniki aŭ integriĝi en novan medion.

Ni povas diri, ke la homaro ege progresis en la kampo de tekniko kaj teknologio en la lastaj jarcentoj – bedaŭrinde, ĝi ankaŭ almiĝis al la rando de memdetruo. Samtempe ne estas la sama progreso en la kampo de sociaj aranĝoj, demokratio kaj rekta kunlaboro kaj integriĝo. Tiurilate aparte gravas la Ĝenerala deklaro de homaj rajtoj en la parto, kie ĝi parolas pri la homa rajto je gepatra lingvo kaj je egalrajta komunikado. La rajto je gepatra lingvo estas juste realigita aŭ en procezo de realigo, sed la rajto egalrajte komuniki estas nesolvita kaj laŭvorte intence (?) silentigita pro la multeco de lingvoj. Ĝi, kompreneble, estas ekspluatata de grandaj nacioj por imperiaj kaj koloniaj celoj kaj misuzata de multaj politikistoj por inciti kaj manipuli homojn. Tio estas ankaŭ la kerno de la problemo de lingvopolitiko kaj lingva demokratio.

La Esperanto-movado estas integra parto de pacmovadoj dum pli ol cent tridek jaroj. La aŭtoro de Esperanto kreis ĉi tiun lingvon kiel solvon de

konstantaj miskomprenoj, disputoj kaj instigo de politikistoj en multnaciaj kaj plurlingvaj komunumoj. Esperanto do kreiĝis pro la tiamaj bezonoj de la socio, kaj tiu ĉi bezono estas eĉ pli granda hodiaŭ ol tiutempe. Esperanto aperas kiel movado por paco, kiel ideo de la frateco de ĉiuj homoj kaj, kompreneble, kiel lingvo. Delonge oni rekonas ankaŭ, ke Esperanto estas la motoro de lingva demokratio, ĉar ĝi plurfoje montras ekzistantajn malegalecon, maljustecon, koloniismon kaj diskriminacion en internacia komunikado.

En nia propono por malsama solvo, ni devas konsideri du fundamentajn dokumentojn. La unua estas la jam menciita Ĝenerala deklaro pri homaj rajtoj, kaj la dua dokumento estas Deklaro pri la afero de lingvo en rilatoj inter nacioj. La enhavo de la unua dokumento estas jam supre menciita, dum la dua dokumento estis adoptita laŭ propono de Slovena Esperanto-Asocio en 1972 en Ljubljano ĉe la prezidanteco de la tiam Jugoslava Esperanto-Asocio. Esence ĝi enhavas proponon, ke ĉiu rezignu la altrudon de sia propra lingvo en internacia komunikado kaj ke kiel signo de respekto kaj egaleco de la interparolanto, la internacia lingvo Esperanto estu uzata kiel dua lingvo por komunikado.

Kiel mi diris en la enkonduko, esperantistoj estas integra parto de la socio, do ni havas la devon reagi al kio okazas kaj proponi solvojn por la utilo de la homoj kaj de la demokratio. Kiam kreiĝos la nacia eduka programo por la periodo de 2023 ĝis 2033, ni proponas al la Edukministerio ŝanĝon en la kampo de lingvoinstruado: ni proponas la protekton de nia gepatra lingvo, la slovena, la enkondukon de Esperanto kiel enkonduka (internacia) fremda lingvo, kaj nur poste la instruadon de iu ajn fremda nacia lingvo. Ni atendas la reagon de la ministerio, kaj eĉ pli de la tuta socio. Ĉi tiu respondo ankaŭ estos bona indikilo de konscio pri la bezono de radikalaj ŝanĝoj en interhomaj kaj internaciaj rilatoj en la kampo de homaj rajtoj de egala komunikado kaj kunlaboro.

Janez Zadavec, Maribor

Obvestila in vabila

Informoj kaj invitoj

108-a UK en Torino 2023

Tre subjektiva raporto, kiel la aŭtoro per Zoom partoprenis la scienca programon de UK en Torino.

Za odhod na 108. Esperantski svetovni kongres v Torinu se po dolgem premišljevanju nisem odločil. Proti vabljenosti piemontske prestolnice in bližine kongresa so prevladali poletna vročina in vsi naporji fizične udeležbe v primerjavi z domačim udobjem. Torej raje čaša piva in skodelica kave pri računalniku ob izbranem znanstvenem programu. Devet celournih predavanj Mednarodne kongresne univerze (Internacia kongresa universitato, IKU), od katerih tri dvodelna veljajo tudi kot program Mednarodne akademije znanosti (Akademio Internacia de Sciencoj, AIS), ter 10 krajših, polurnih predavanj Znanstvene kavarne (Scienca kafejo, SK) so nudila res bogat nabor tem. Znanstveni program je podrobno opisan v kongresni knjigi na straneh 63-72. Povzetki predavanj IKU in predstavitev predavateljev so v esperantu, angleščini, francoščini in italijanščini na razpolago s povezavo <https://www.uea.org/teko/IKU/2023>.

Rezerviral sem si čas za znanstveni program, namreč pet popoldnevov in dva dopoldneva. V nedeljo, 30. julija, popoldne je bil uvod v predavanja IKU ter prvi del dveh večjih predavanj AIS, ki sta imali še nadaljevanje v četrtek. Predavanja o kvantni prepletenosti Jesperja Jacobsena in o kongovskih jezikih Heidi Goes sta bili zelo težki, a užival sem v lepem esperantu obeh govorcev. Tudi tehnično so bila predavanja večinoma dobro izvedena, bolje kot v Montrealu pred enim letom. Udeležba pa ni bila velika. Po spletu nas je prisostvovalo okoli 10, številna udeležencev v dvorani pa nisem mogel vedno ugotoviti, ker je kamera večinoma spremljala le predavatelja. Po moji oceni je bilo fizično prisotnih med 30 in 40 udeležencev kongresa.

Dvodelno je bilo še predavanje o družbeni lingvisti Gabriela Labria, ki je analiziral razne vidne napise po jezikovno mešanih mestih pod vplivom uradne jezikovne politike in komercialnih interesov.

Zelo zanimivo je bilo predavanje Amrija Wandela o iskanju izvenzemeljskega življenja. To iskanje se hitro razvija zaradi novih tehničnih možnosti, n. pr. vesoljski teleskop James Webb, iščejo pa znake obstoja ozona, vode, metana ter radijskih signalov.

Humprey Tonkin je posvetil predavanje pokojni prijateljici Marjorie Boulton kot izredno pomembni avtorici z več neobjavljenimi deli ter zapleteni osebnosti. Prof. Tomkin je dokončal njen prevod

Shakespearovega Koriolana, ne ve pa se, ali bo kdaj objavljeno erotična delo, s katerim se je Marjorie Boulton odzvala na Peneter / Kalocsayevo erotično poezijo.

Věra Barandovska-Frank je opisala obdobje poskusa uveljavitve umetnega jezika *interlingua* oz. *latino sine flexione* z Akademijo, ki je imela sedež v Torinu med leti 1910 in 1939.

Grant Goodall je opisal raziskave nepravilnosti v jezikih in njihovega smisla. Kaže, da slovnične nepravilnosti, ki običajno nastopajo pri pogosto uporabljenih besedah, olajšajo izražanje odraslih ljudi. Mimogrede so tudi ugotovili, da večjezičnost upočasni človekovo izražanje.

Korejec Gilsu So se je lotil področja energetike in ekonomije. Prikazal je tehnologije uporabe vodika kot vira energije za različne namene, zlasti za promet. Ekonomska primerjava sedaj obstoječih osebnih električnih avtomobilov z baterijami ali z agregatom na vodik daje trenutno v Koreji cenovno prednost pogonu z baterijami. Zaradi okoljskih prednosti pa se bo vodik verjetno uveljavil v prometu za težja vozila in za daljše vožnje.

Fabrizio Pennacchietti je analiziral tipologijo evroazijskih jezikov in jih primerjal z esperantom. Tipologija jezikov kaže dedne lastnosti pradavnih protojezikov in jo lahko primerjamo s sledovi v genih ljudi. Selitve ljudstev v zadnjih pol milijona let se zaznajo tudi v tipologiji jezikov.

Med desetimi predavanji obeh zasedanj Znanstvene kavarne v torek in četrtek dopoldne mi je bil posebej všeč nastop Bernharda Tuiderja o urejanju arhiva UEA v esperantskem muzeju na Dunaju. Dobil sem tudi nekaj informacij, koristnih za urejanje naših arhivov na Grablovičevi 28. Peter Balaž je govoril o vplivu robotov in umetne inteligence na naše življenje in perspektive. Prav zanimivo je bilo predavanje profesorja kemije Orlanda Raole s Kube, ki v Kaliforniji proučuje drage kamne, zlasti barvne dragulje. Posebno se mi je zdelo predavanje Chrisa Dawsona o vladanju svetu, v katerem ugotavlja, da je esperanto edini primeren jezik za morebitno enotno svetovno demokratično oblast. Denis Eckert je raziskal nastanek prvih esperantskih učbenikov in slovarjev; nekateri od njih so čisto pozabljeni, eden romunski celo izgubljen. Več prevodov Zamenhofove »Prve knjige« zelo

odstopa od izvirnika, le slovar z 920 besedami je povsod enak.

Naj na koncu povem, da so predavanja v celoti zbrana v tiskanem zborniku programa IKU tega kongresa. Ni mi bilo žal, da sem 17 ur predsedel pred zaslonom, saj sem se veliko naučil in dobil potrdilo o praktični uporabnosti esperanta. **O.K.**

Rezolucija 108. Svetovnega kongresa esperanta v Torinu v Italiji

Jen la slovena traduko de la rezolucio de la 108-a UK en Torino, Italio. Elesperantigis Ostoĵ Kristan kaj Marjana Komprenj. La Torina rezolucio estas akirebla en pluraj lingvoj ĉe https://uea.org/vikio/Rezolucio_UK_Torino_2023.

1.318 udeležencev 108. Svetovnega kongresa esperanta, ki se je med 29. julijem in 5. avgustom 2023 sestajal v Torinu v Italiji, je obravnavalo temo "Priseljevanje – sotočje človeških vrednot".

Udeleženci, ki so prišli iz 69 različnih držav, o temi niso le razpravljali, ampak so jo izkusili in živeli: ker vsi udeleženci govorijo mednarodni jezik esperanto, jezikovne ovire niso onemogočale komunikacije in res so se v skladu s temo kongresa človeške vrednote vseh prisotnih zliše – v harmoničnem vzdušju.

Mnogi esperantisti so poročali o lastnih izkušnjah kot migranti. Poudarili so, da znanje esperanta sicer pomaga pri podpori na začetku novega življenja, vendar je nujno, da se naučijo nacionalnega jezika dotične države, da se lahko vključijo v družbo.

To velja za vse migrante – ne glede na to, ali so se prostovoljno odločili za selitev v drugo državo ali pa so morali iz svoje domovine pobegniti zaradi vojne, revščine ali preganjanja.

Zato so udeleženci kongresa ugotovili naslednje:

1. Civilna družba v mestu gostitelju Torinu je zgled za vključevanje migrantov in zlasti beguncev v družbo.
2. Člani kongresa z zaskrbljenostjo ugotavljajo, da je število beguncev v svetu v preteklem letu prvič presegló številko 100 milijonov. Opozarjamo, da bo

zaradi podnebnih sprememb vedno več ljudi prisiljenih zapustiti svoje domove.

3. Pozivamo vse države sveta, da ustavijo vzroke za neprosto voljne migracije in podpiramo prizadevanja Združenih narodov in drugih nadnacionalnih organizacij za lajšanje, če že ne rešitev težav.

4. Pozivamo države, kamor prihajajo begunci, da jih sprejmejo in jim dajo vso podporo, da si bodo lahko ustvarili samostojno, svobodno življenje. Prepričani smo, da migracije na koncu povzročijo bogatejšo kulturo in uspešnejšo družbo v prav teh državah. Priznavamo zgodovinsko vrednost migracij – migracije so osnova za razvoj človeštva.

5. Pozivamo vse države, da migrantom zagotovijo življenje brez jezikovne in kakršne koli druge diskriminacije, z drugimi besedami: pozivamo vse države, da sledijo Splošni deklaraciji človekovih pravic, razglašeni leta 1948.

6. Zdaj, v letu 75. obletnice sprejetja Splošne deklaracije človekovih pravic, z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da te pravice marsikje po svetu niso spoštovane.

7. Zato smo solidarni z begunci in poudarjamo, da so človekove pravice univerzalne pravice, ki veljajo za vsakega posameznika po vsem svetu, tudi za migrante.

Torino, Italija, 5. avgusta 2023

Še en slovenski izpit UEA-KER v Torinu

Za nas zelo nepričakovano je na svetovnem kongresu v Torinu uspešno opravljal izpit iz esperanta na ravni B1K Ljubljančan Thomas Kobilšek. Naknadno smo ugotovili, da vodi g. Kobilšek, ki sicer ni naš član, jezikovno šolo in prevajalsko pisarno »Thomas jeziki« na Cankarjevi 16 v Ljubljani. Prejel je potrdilo UEA-KER št. 02710. Čestitamo in mu želimo uspešno prevajanje ter poučevanje začetnikov tudi v esperantu. **O.K.**

La Internacia Reta Interfaka Simpozio 27-a ĝis 30-a oktobro 2023

La junulara sekcio de UEA, Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO), pere de siaj komisionoj pri Edukado, Scienco, Kulturo kaj Universitata Agado, denove organizas la Internacian Retan Interfakan Simpozion (IRIS), okazontan de la 27-a ĝis la 30-a de oktobro 2023: <https://www.tejo.org/de/iris-2023>.

IRIS okazos kunlabore kun Retoso, reta evento de TEJO. Ĝi havos du partojn: mallongaj fakaj prelegoj, kiuj estos spekteblaj en jutuba kanalo de TEJO (<https://youtube.com/playlist?list=PLTJlxCuYruSnFaZL5jBo7Xk8ISiXG0LN7&si=LclsbCbbzoPX4VCv>), kaj podiaj diskutoj pri tiuj fakoj dum Retoso. Se vi estas studento aŭ esploristo kaj volas prezenti vian laboron al fakemaj esperantistoj, ni invitas vin aliĝi per tiu ĉi formularo (<https://mallonge.net/IRIS2023-proponilo>).

La organizantoj esperas ricevi kontribuojn plej laste la 15-an de oktobro 2023. UEA subtenas la eventon per informado kaj subtenos TEJO-aĝajn kontribuantojn al la ĉi-jara IRIS per senpaga membreco en UEA-TEJO (se ili ankoraŭ tion ne havas) por la jaroj 2023 kaj 2024, inkluzive de aliĝo al la 4-a Virtuala Kongreso de Esperanto (<https://vk.esperanto.net>), kiu okazos post IRIS/Retoso, de la 23-a ĝis la 26-a de novembro 2023. Sendu viajn kontribuojn al IRIS!

Dum IRIS 2021 (<https://iris.tejo.org/>) okazis podiaj diskutoj pri lingvistiko, sociologio, antropologio, internaciaj rilatoj, astronomio, inĝenierarto, biologio, psikologio, matematiko, fiziko kaj fervojoj. La podiaj diskutoj pritraktos aspektojn de diversaj fakoj surbaze de la ricevitaj videaj kontribuoj, kiuj estos publikigitaj en Jutubo antaŭ la simpozio.

La podiaj diskutoj estos malfermaj al ĉiuj, ĉu membroj ĉu nemembroj de UEA-TEJO, kaj la ligiloj por partopreni ilin estos publikigitaj poste. Oni povas nun aliĝi al telegrama grupo de IRIS (<https://t.me/iristejo>). Por pliaj informoj, kontaktu la organizteamon ĉe interfaka.simpozio@gmail.com.

Fonto: Gazetaraj Komunikoj de UEA, N-ro 1131, 2023-09-24

Kelkaj presitaj kaj retaj publikigoj

Delo je 22. julija v rubriki *Sedem plus* na str. 14 publikigis notico z naslovom Svetovni dan esperanta o samem jeziku in napoved o dnevnu odprtih vratu v naših prostorih na Grablovičevi 28 v Ljubljani. Opazno notico s sliko je podpisal A. Z.

Delo je 26. julija na naslovni strani kot temo dneva publikigis razmišljanje novinarki Nine Gostiša o esperantu pod naslovom *Iskanje skupnega jezika*. Na strani 13 je pod naslovom *Besede nastajajo kot strukture iz legokock* skoraj celostranki razgovor

novinarke z Janezom Jugom. Ta je med ostalim tudi opozoril na jezikovni načrt *Pospeševalnik večjezičnosti*. Ĉlanek je opremljen s sliko Janeza Juga in veliko sliko z barvnim napisom *Esperanto*. Na strani 18 je v rubriki na danaŝnji dan naslov *26. julij je mednarodni dan esperanta in jezikovne pravičnosti*. Bravo, Delo!

TV Slovenija 1 je 26. julija ob 13h v okviru Prvega dnevnik predvajala video-posnetke in kratek komentar z okrogle mize ob dnevnu esperanta in dnevnu odprtih vrat ZES.

Delo je 18. septembra 2023 na 7. strani publikigis v rubriki Mnenja ĉlanek Janeza Zadavca z naslovom *Jezikovna politika, jezikovna demokracija in esperanto*. Ĉlanek si lahko preberete s povezavo <https://www.delo.si/mnenja/pisma-bralcev/jezikovna-politika-jezikovna-demokracija-in-esperanto/>. Sicer pa pogledite prevod ĉlanka v esperanto v danaŝnji rubriki *Komentiramo / Ni komentas*.

Delo 25. septembra 2023 v rubriki *Mnenja* publikigis prispevek Janeza Zadavca z naslovom *Evropski dan jezikov – blagoslov ali prekletstvo*. Povezava: <https://www.delo.si/mnenja/pisma-bralcev/evropski-dan-jezikov-blagoslov-ali-prekletstvo/>.

Jernej Lindič 1934-2023

Na svojem domu blizu rojstne hiŝe je 18. avgusta za vedno zaspal Jernej Lindič. Rodil se je v Zgornji Ŝiški v Ljubljani 15. 8. 1934. Bil je veĉ kot 70 let ĉlan EDL. Kot kemijski teknik je delal v farmacevtski firmi Lek, ukvarjal pa se je s prevajanjem strokovne literature. V druŝtvu je do smrti opravljaj razne

funkcije, bil krajŝi ĉas tudi predsednik druŝtva. Bil je dosmrtni ĉlan UEA in delegat za speleologijo. Ni le redno plaĉeval ĉlanarine, ampak se je do konca ŝivljenja udeleŝeval naŝih dogodkov. Bil je ŝivahen in duhovit sogovornik, ki se je goreĉe zavzema za slovniĉno pravilnost in natanĉno izgovorjavo esperanta, a tudi drugih jezikov. Bil je mentor mnogim mlajŝim kolegom, katerim je pomagal ne le z besedo, ampak tudi z materialnimi sredstvi.

Jernej, ohranili te bomo v lepem spominu!

Invito de Renato Corsetti en fejsbuko

Karaj esperantistoj loĝantaj en Eŭropo, se vi opinias, ke Esperanto en Eŭropo ne devas malaperi, bonvolu kunlabori kun la eŭropa komisiono de UEA/EEU/EDE, kiuj komencas starigi siajn planojn por la venonta labor-jaro laŭ tri eroj:

- informado pri esperanto al neesperantistoj,
- instruado al komencantoj,
- utiligado de esperanto,

kaj por komenci bonvolu nur aliĝi al la listo europaj-aktivuloj-por-esperanto@groups.io per simpla senteksta mesaĝo al europaj-aktivuloj-por-esperanto+subscribe@groups.io.

Por la eŭropa komisiono de UEA/EEU/EDE
Renato Corsetti

4-a virtuala Kongreso de Esperanto

Jam eblas aliĝi al la 4-a Virtuala Kongreso de Esperanto (VK), kiu okazos de la 23-a ĝis la 26-a de novembro 2023.

La 4-a VK estas organizata de UEA kaj teknike realigata de E@I. Kunrealigas kaj kunprizorgas la muzikan programon la eldonejo Vinilkosmo.

Ĝi estas senpaga por individuaj membroj (IM) de UEA, kiuj al ĝi aliĝos ĝis la 13-a de novembro 2023. Se vi ankoraŭ ne estas IM de UEA por 2023, eblas samtempe aliĝi al UEA kaj al la VK per la VK-aliĝilo. Aldone eblas aliĝi sen membreco en UEA kontraŭ 50 € (kotizo valida ĝis la 13-a de novembro 2023).

La 4-a VK okazas sub la temo "Enmigrado – kunfluo de homaj valoroj", la sama de la 108-a Universala Kongreso de Esperanto okazinta en Torino.

Aliĝu nun ĉe vk.esperanto.net/2023/.

Kion oni legos en la sekvonta numero?

Por la sekvonta numero de *Informacijo / Informoj*, kiu aperos fine de decembro 2023, ni antaŭvidas raportojn pri la aŭtunaj aranĝoj en Esperantujo, aparte pri la celebrado de la Zamenhof-Tago. Krome:

- la 4-a VK de Esperanto
- partopreno en AMO-seminarioj
- libroservo de SIEL
- »juveloj« el la arkivo de SIEL
- historiaĵoj de nia movado ktp.

La redaktoro rekomendas sin por kontribuoj pri viaj agado, proponoj, komentarioj, fotoj kaj rimarkoj, kiuj povus interesi la legantaron. Aparte estas bonvenaj verkoj en Esperanto, ĉar ni ĉiuj bezonas ekzerciĝon kiel aŭtoroj kaj legantoj. **O.K.**

Pa ŝe to....

Kaj ankaŭ tion ĉi...

Žarko Petan:

Nudigitaj pensoj

Oni demandis la slovenan satiriston, kial li verkas satiraĵojn. Li respondis: »Ĉar per fontoplumo – bedaŭrinde – ne eblas pafadi!«

- La liberecon ni tropagis koncerne ĝian kvaliton.
- Kiu semas vortojn, importas grenon.
- Malsaĝo estas monopolo de la ŝtato.
- Eksporto de Marx-a »Kapitalo« estas la kondiĉo por importado de fremda kapitalo.
- Mi estas firme konvenkita, ke nia vojo al socialismo estas absolute ĝusta, nur foje ni iris ĝin invers-direkte.
- luj politikistoj ofertas socialismon partopage.
- Ni finkonstruis la socialismon kun eraro.

Fonto: *Lanterno* – sendependa inetrnacia gazeto,
Munkeno, N-ro 49, 1970, p.4

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Zdrúženje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Grablovičeva 28, SI-1000 Ljubljana, Slovenija / Slovenujo. <http://www.esperanto.si>. Matična št. / kodnumero 1205226. ID za DDV / n-ro por AVI: 93737777. Poslovni račun / bankkonto: IBAN SI56 6100 0001 2538 761 pri / ĉe Delavska hranilnica d. d.. (Swift-kodo: HDELSI22). Uredil / redaktis Ostoĵ Kristan, lektoriral / kontrollegis Tomaž Longyka.

ISSN 2385-992X Naklada / eldonkvanto: 60

ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacije-informoj-0>